

CODI 21452 TRADUCCIÓ LLATINA INVERSA

Prof.: Adela BARREDA PASCUAL

Contingut

Anomenem traducció llatina inversa -exercici conegut sota el nom de tema o retroversió- a la possibilitat de traduir de la llengua moderna -en aquest cas del castellà i del català al llatí. En aquest curs es considerarà com un exercici pràctic de sintaxi i de semàntica de la llengua llatina. No es tractarà -bàsicament almenys- de traduir textos moderns -no es considera d'utilitat immediata- sinó de retornar a la seva llengua originària textos traduïts del llatí. Allò essencial de les classes serà la traducció diària de fragments i els exercicis que generin. El programa, doncs, és un seguit de temes sintàctics i semàntics, enfocats des del punt de vista de la llengua moderna i la seva aplicació a la traducció al llatí. Es considera que aquestes pràctiques poden influir sobre l'agilitat en la traducció directa i sobre el coneixement de la pròpia llengua, sigui aquesta el castellà o el català. Aquestes pràctiques es complementaran amb exercicis de llatí parlat, aplicats amb la mateixa finalitat. Els temes del programa no es faran en ordre, sinó segons allò que la pràctica diària vagi demanant. Les pràctiques, doncs, seran les que generaran la teoria a estudiar.

Temes

1. Record d'elements de sintaxi funcional. Funcions sintàctiques, semàntiques i pragmàtiques.
2. Estructures valencials més freqüents. L'estructura predicativa. L'estructura nominal. Relacions entre la forma i el contingut.
3. Concepte tradicional de concordança i règim: utilitat per a la retroversió. Concordança del nom, de l'adjectiu, del verb. Règim del substantiu, de l'adjectiu, del verb. Els graus de l'adjectiu.
4. Espai, temps, i sentit lògic en les estructures senzilles. Els elements que formen els predicats: *Quis?*, *quem/quid?*, *ubi?*, *unde?*, *quo?*, *qua?*
5. El verb: expressió del temps, el mode, l'aspecte. La veu i les expressions actives i passives.
6. Deíctics i anafòrics. Personals, reflexius, possessius, relatius, indefinits i interrogatius.

7. Construccions que generen en llatí infinitius, gerundis i participis. L'estil indirecte.
8. Espai, temps i sentit lògic en l'oració complexa. Expressió de la coordinació. Expressió de les substitucions nominals, adjectives, adverbials.
9. Adverbis i preposicions.
10. L'ordre de les paraules (construcció). Figures de la construcció: elipsi, zeugma, prolepsi i pleonasme. Silepsi, hipèrbaton, anàstrofe, tmesi, parèntesi, enàlage, hipàlage. Errors de la construcció: barbarisme, solecisme, anacolut, arcaisme, hel·lenisme, amfibologia, cacofonia.
11. Algunes relacions semàntiques: expressió de distància, mida i pes. Causa, medi, instrument. Igualtat, excés, qualitat, part, substitució, favor, companyia, assumpte, matèria.
12. Modismes: a, en, amb, per, per a, com a màxim, com a mínim, ans, pel contrari, com, de, des de, ja que etc...
13. Lèxic i fraseologia. Camps semàntics més essencials. Llocs comuns.
14. La pronúncia clàssica.

Avaluació

Avaluació continuada mitjançant el control de pràctiques, una prova final teòrica i un treball individual sobre un text no llatí.

Bibliografia

Donat l'enfocament pràctic, a les classes es repartiran amb antelació suficient els exercicis pràctics a resoldre i els instruments necessaris, si s'escau, com ara bibliografia o hemerografia.